

Reglur

um breytingu á reglum um smíði tréskipa, nr. 260 11. nóvember 1947.

1. gr.

51. og 53. greinar reglnanna falla niður. Á eftir 52. gr., sem verður 51. gr., koma eftirfarandi greinar og yfirskrift. Breytlist röð greinanna í reglugerðinni í samræmi við það.

2. gr.

Viður til tréskipa, þurrkun og fúavörn.

52. gr.

Efnisval.

Samkvæmt reglum þessum eru eikarskip talin þau skip, sem smíðuð eru úr eik eða beyki, enda sé val efnis, þurrkun og fúavörn, samkvæmt þessum reglum.

Innsúð er úr þurrkaðri, fúavarinni furu, nema húfskur og hjálkasúð, sem er úr eik eða beyki. Þilfarið sé úr velþurrkaðri fúavarinni furu, eða öðru jafngildu efni að dómi skipaskoðunarstjóra.

53. gr.

Verkvöndun skipasmiða.

Skipasmiðum ber skylda til að gæta vel að efnisgæðum og að verkið sé samvirkusamlega af hendi leyst, og sé þar sérstaklega lögð áhersla á öryggi, traustleika og endingu skipsins.

54. gr.

Þurrkun viðar til tréskipa.

Öll eik og beyki til smíði og viðgerða tréskipa skal þurrkað svo, að rakainnihald þessara viðargerða sé undir 20%. Rakainnihald furu til tréskipa sé undir 12%.

55. gr.

Fúavörn viðar til tréskipa.

Allur viður til nýsmíða og viðgerða tréskipa skal að lokinni þurrkun mettaður fúavarnarefni, sem inniheldur minnst 5% pentaklorphenol eða öðru jafngildu efni, enda hljóti hvert fúavarnarefni, magn þess og aðferð til metlunar, viðurkenningu skipaskoðunarstjóra.

56. gr.

Gæði viðar og notkun.

a) Eik og beyki.

Viðurinn verður að vera heilbrigður og laus við hvers konar fúagröður. Í hverskurði skulu árshringir vera sömu vaxtargerðar og jafnir. Aðeins kjarni viðarins sé notaður, þar sem útviðurinn (hvitviði) hefur engan styrk til skipasmiða og er mjög næmur fyrir fúasveppum. Sömuleiðis sé viðurinn laus við merg og í langviði (súðir)

spégilskorinn. Kvistir séu vel grórir (lifandi kvistir), og ekki í randviði, því kvistur, sem liggur í þeim fleti burðarviðar, sem tog verður í, t. d. neðan á þilfarsbitum, veikir viðinn jafnt og gróp væri í fletinum sömu stærðar og kvisturinn.

Gera má við galla með sponsi í langviðum skips úr eik og beyki, sem ekki eru meira en $\frac{1}{2}$ af þykkt, $\frac{1}{4}$ af breidd og ekki lengri en $\frac{1}{2}$ af breidd viðarlutans. Gallar þessir mega ekki vera nær hver öðrum en 1.6 m. Spons mega þó vera þéttari, ef samantlagt rúmumál þeirra er minna en að framan greinir.

Grunnir snúagallar eru leyfðir í langviðum, sé um að ræða þurrk- og frostrifur, enda fari dýpt þeirra ekki fram úr 15% af þykkt viðarins. Snúinn vöxtur og þverviði fari ekki fram úr 1:20, þ. e. hæð frá árshring að fleti á móti lengd frá sama stað, til þess staðar, sem hann kemur upp úr fletinum.

Viðurinn verður að vera laus við lifandi orma og áverka þeirra.

Rauðeik (*Quercus ruba*) og beyki (*Fagus silvatica*) skal sog-/þrýstingsmella með fúavarnarefni, og skal efni og aðferð viðurkennt af skipaskoðunarstjóra.

b) Fura.

Fura, sem notuð er í innsúð, skiljur, reisir og stýrishúss sé fyrsta flokks. vel þurr (undir 12% rakainnihaldi, sbr. 54. gr.) og skal sog-/þrýstingsmelluð fúavarnarefni viðurkenndu af skipaskoðunarstjóra. Í þilfarsþiljur sé viðurinn sérstaklega valinn og kvistalaus. Oregonpine er æskilegt í þilfarsþiljur.

Viðurinn verður að vera vel þurr (undir 12% rakainnihald sbr. 54. gr.) og melluður með fúavarnarefni (sbr. 55. gr.).

57. gr.

Geymsla viðar til skipasmíða.

Allur viður til skipa skal vera geymdur undir þaki, sem ver hann vel fyrir sól og regni. Viðurinn skal vera laupaður og vel á lofti frá jörðu, svo loft geti leikið vel um hvert einstakt stykki. Sé ekki um fullkomna geymslu fyrir þurran við að ræða, eru hjallar (rímlabús) það næst besta og blautur viður þornar þar best, sé ekki um þurrklefa með þurrktækjum að ræða, enda uppylli allur viður kröfur 54. gr. um hámarksrakainnihald þegar hann er settur í skip.

58. gr.

Viður í skipi í smíðum.

Tréskip skulu smíðuð undir þaki eða í vel loftræstu húsi, þannig að rakainnihald viðar aukist ekki meðan á smíði skips stendur. — Hvergi má skilja eftir spæni eða sagrust í skipinu. Hreinsun á að fara fram að staðaldrá fjafnóðum og smíðað er.

59. gr.

Loftræsting máttarviða í skipi.

Nauðsynlegt er að halda skipi vel loftræstu og hreinu til að hindra raka, sem auðveldar gróður fúasveppa. Loftrásir skulu vera á báðum hliðum skips enda á milli. Loftrás þessi má vera þannig gerð, að hún komi í stað efsta borðs innsúðar, og sé opin út á milli allra banda, en lokuð með áskrufuðu þynnra efni en innsúð, t. d. með vatnsheldum krossviði, þeim megin er veit inn í lest og íbúðir. Í vélarúmi sé rás þessi opin inn líka, og sömuleiðis í stafni og skut-rúmunum, en frá þeim skal vera loftrás ríflega hátt yfir þilfar. Gengið sé þannig frá loftrásun neðan þilja, að fyrirhafnarlítið sé að opna til þrifnaðar, þurrkunar og skoðunar á höndum og súð.

Teikningu og lýsingu á loftrásun þessum skal senda skipaskoðunarstjóra til athugunar og samþykktar áður en verk er hafið.

60. gr.

Aðrennsli að austurkerfi.

Tryggja skal greitt rennsli að sogkörfum austurkerfis, þannig að hvergi geli safnazl fyrir vatn. Steypa skal í botn skipsins upp undir kjalbak, frá birninum að framan og aftur að vélarrúmsþili og steypa skal vel hallandi upp í hliðar skipsins svo auðvelt rennsli sé til rásar miðskípa. Framan við vélarrúmsþil sé riflega stór safnþró austurs milli banda og séu góð ræsi þar milli banda og byrðings.

Allt rennsli frá vöskum og handlaugum neðan þilfars skal annaðhvort lagt í sérstaka safnþró með soggrein frá austurdælu fyrir borð, eða í austurbrunn, ef um minniskip er að ræða.

61. gr.

Loftræsting bak við innsúð.

Opið sé undir allar þver þiljur neðan gólfs.

Innsúð sé ekki klædd á böndin neðan húfsía umfram það sem nauðsynlegt er vegna hvilanna í vistarverum. Í lest séu hafðir hentugir flekar frá húfsium niður að gólflekunum svo auðvelt sé að taka þá frá til þrifnaðar og þurrkunar á böndum og bandabilum.

Lúgur séu í gólfum vistarvera og þverskiljum í endum skipsins svo auðvelt sé með þrifnað og þurrkun á þessum stöðum.

Hvergi má klæða af rúm, svo sem skápa, geyma eða því um líkt, út við súðina, nema vel sé séð fyrir loftræstingu.

Bannað er að, klæða beint á innsúð með hvers konar plast-þil- eða málmplötum. Þar sem þilplötur eru taldar nauðsynlegar, svo sem í vistarverum, ber að sjá um að nægjanleg loftræsting sé á milli plötu og innsúðar (gataplötur á listum) og að plöturnar séu sniðnar, inn í hvilur og skápa þannig að auðvelt sé að taka þær frá.

Lestar mega ekki vera málaðar eða húðaðar með efnum, sem loka viðnum og valda því að þurrkun getur ekki átt sér stað t. d.: brons, lakk, plast og önnur gervi-efni. Áburður í lest skal vera fúaverjandi og þannig að öndun (þurrkun) geti átt sér stað í gegnum hann. Lestaráburður skal viðurkenndur af skipaskoðunarstjóra.

62. gr.

Botnmálning

Þegar sjólina er dregin á skip, skal þess vandlega gætt, að hún sé vel ofan við venjulega flotlínu þess. Neðan sjólinu skal bera á skipið heitan blakkfærnis minnst tvisvar og síðan skal bera kopar-botnmálningu eða annað viðurkennt efni gegn lífrænu úsáti og tréátu. Ofan sjólinu skal skipið málað með utanborðsmálningu. eða lakkað með góðu skipalakki.

63. gr.

Reglur þessar skulu gilda um öll ný tréskip, og um eldri skip að því er varðar efni, loftrásir og hreintæli, ef um stórviðgerðir á þeim er að ræða.

3. gr.

Reglur þessar, sem settar eru samkvæmt lögum nr. 50 31. júlí 1959, um eftirlit með skipum, staðfestast hér með til að öðlast þegar gildi og birtast til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Samgöngumálaráðuneytið, 6. október 1967.

Eggert G. Þorsteinsson.

Kristinn Gunnarsson.